

STANOWISKO
IX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 17 marca 2006 r.

w sprawie udziału powiatów górniczych w opłacie eksploatacyjnej

Związek Powiatów Polskich wnioskuje o wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. „Prawo geologiczne i górnicze”, w części dotyczącej podziału opłaty eksploatacyjnej (art. 86 ust. 1).

Proponowane zmiany dotyczą podziału opłaty eksploatacyjnej, uwzględniając powiaty górnicze, na terenie których prowadzona jest działalność objęta koncesją.

W momencie uchwalania przez Sejm RP ustawy „Prawo geologiczne i górnicze” nie funkcjonowały powiaty jako jednostki samorządu terytorialnego (4 lutego 1994r.).

Kolejne ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (z 26 listopada 1998r. oraz z 13 listopada 2003r.) nie uwzględniły wpływów z opłaty eksploatacyjnej jako źródeł dochodów własnych powiatów górniczych.

Część zadań powiatów jest realizowana w ścisłym związku z eksploatacją kopalni i funkcjonowaniem przedsiębiorstw górniczych.

Do takich zadań można zaliczyć:

- utrzymanie dróg powiatowych, których stan jest ściśle związany z transportem górniczym;
- ochrona zdrowia, w tym prowadzenie szpitali powiatowych borykających się z trudnościami finansowymi;
- prowadzenie szkół ponadgimnazjalnych kształcących m.in. pracowników przedsiębiorstw górniczych (ma to szczególne znaczenie po likwidacji w praktyce szkolnictwa resortowego, przyzakładowego);
- przeciwdziałanie bezrobociu poprzez działania Powiatowych Urzędów Pracy.

Główną intencją ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003r. (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.) było dążenie m.in. do:

- zwiększenia udziału samorządów w dysponowaniu środkami publicznymi poprzez dalszą decentralizację zadań i środków publicznych,
- zwiększenia ekonomicznej odpowiedzialności jednostek przez wzrost udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych.

Zwiększenie dochodów własnych powiatów poprzez udział we wpływach z opłaty eksploatacyjnej w znacznym stopniu poprawiłoby możliwości wypełniania zadań nałożonych ustawowo na powiaty, będące z woli ustawodawcy, od początku funkcjonowania w niekorzystnej sytuacji finansowej w porównaniu z powiatami grodzkimi, korzystającymi z opłaty eksploatacyjnej w wysokości 40 % - jak gminy.

Związek Powiatów Polskich proponuje, by źródłem dochodów własnych powiatów górniczych były wpływy z opłaty eksploatacyjnej w wysokości 10 %. Wymaga to zmiany ustawy z 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późn. zm) w zakresie artykułu 86, który powinien zawierać następujący podział wpływów z opłaty eksploatacyjnej:

- Gminy – 60%,
- NFOŚiGW – 30 % (dotychczas – 40%),
- Powiaty górnicze – 10 %.

Przewodniczący
IX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn